

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către Cojocar
Oxana,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Beloconi
Anna împotriva Oxanei Cojocar cu privire la partajul bunului imobil
proprietate comună,

împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

(Dosarul nr. 2ra-841/24

NR. PIGD 2-20078779-01-2ra-09072024)

Recurs inadmisibil în temeiul art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură
civilă, ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434
din același Cod.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. A. Mardari

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malii

08 aprilie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de către Cojocaru Oxana,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 iunie 2020, Beloconi Anna, reprezentată de avocatul Alexa Iurie, a depus în adresa Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cerere de chemare în judecată împotriva Oxanei Cojocaru, prin care s-a solicitat partajarea bunurilor imobile comune cu nr. cadastrale XXXXXXXX, XXXXXXXX, XXXXXXXX, XXXXXXXX, XXXXXXXX, situate în XXXXXXXX, prin vânzarea la licitație de către executorul judecătoresc și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia.
2. Prin hotărârea din 12 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.
3. La 14 aprilie 2022, Beloconi Anna a depus cerere de apel (nemotivată) împotriva hotărârii din 12 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 29 septembrie 2022 a depus cerere de apel (motivată), prin care s-a solicitat casarea integrală a hotărârii din 12 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.
4. Prin decizia din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de Beloconi Anna. S-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 aprilie 2022, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Beloconi Anna către Cojocaru Oxana privind partajul bunului imobil proprietate comună și s-a adoptat o nouă hotărâre, prin care: s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către Beloconi Anna către Cojocaru Oxana privind partajul bunului imobil proprietate comună. S-a încetat dreptul de proprietate comună pe cote-părți a Annei Beloconi și Oxanei Cojocaru asupra imobilului din XXXXXXXX. S-a dispus vânzarea la licitație a imobilului din XXXXXXXX, cu distribuirea prețului către coproprietarii Beloconi Anna și Cojocaru Oxana proporțional cotelor deținute fiecăruia. S-a încasat de la Cojocaru Oxana, în beneficiul Annei Beloconi suma de 4190 (patru mii una sută nouăzeci) lei 15 bani, cu titlu de cheltuieli de judecată sub formă de taxă de stat în prima instanță și instanța de apel. În rest, pretenția cu privire

la încasarea cheltuielilor de asistență juridică s-a respins ca fiind neprobată.

5. La 08 decembrie 2023, Cojocaru Oxana a depus în adresa Curții Supreme de Justiție cerere de recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a solicitat casarea integrală a deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 12 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.
6. Prin încheierea din 18 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, nu s-a dat curs cererii de recurs depuse de Cojocaru Oxana.
7. La 27 decembrie 2023, Cojocaru Oxana a recepționat personal, contrasemnătură, copia încheierii din 18 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție.
8. Prin încheierea din 25 ianuarie 2024 a Curții Supreme de Justiție, cererea de recurs depusă de Cojocaru Oxana a fost restituită.
9. La 27 ianuarie 2024, Cojocaru Oxana a expediat în adresa Curții Supreme de Justiție cerere de recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, înregistrată la 30 ianuarie 2024 la Curtea Supremă de Justiție, prin care s-a solicitat casarea integrală a deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 12 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.
10. Prin încheierea din 18 martie 2024 a Curții Supreme de Justiție, nu s-a dat curs cererii de recurs depuse de Cojocaru Oxana.
11. Iar, prin încheierea din 25 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, cererea de recurs depusă de Cojocaru Oxana a fost restituită.
12. La 05 iulie 2024, Cojocaru Oxana a expediat în adresa Curții Supreme de Justiție cerere de recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, înregistrată la 09 iulie 2024 la Curtea Supremă de Justiție, prin care s-a solicitat casarea integrală a deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 12 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.
13. În motivarea recursului s-a evidențiat că, nu a recepționat copia deciziei integrale din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău prin intermediul poștei nici până în prezent.
14. Pe parcurs, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de către Cojocaru Oxana, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință la recursul declarat.
15. La 29 august 2024, Beloconi Anna, reprezentată de avocatul Alexa Iurie a depus referința, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind

inadmisibil în temeiul art. 433 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, ca fiind depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din același Cod.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

16. Art. 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Pot fi atacate cu recurs deciziile pronunțate de curțile de apel în calitatea lor de instanțe de apel, cât și hotărârile pronunțate de curțile de apel.”

17. Art. 433 din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(1);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art.429 alin.(5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art.434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat;

e) problema juridică invocată în recurs nu este de o importanță fundamentală pentru dezvoltarea jurisprudenței;

f) recursul este vădit neîntemeiat.

(2) Recursul declarat în temeiul art.432 alin.(1) lit.e) nu poate fi declarat inadmisibil în temeiul alin.(1) lit.e) din prezentul articol.”

18. Art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

(2) Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

19. Art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.”

20. Art. 10 alin. (1) – (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de norme de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea

legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.”

21. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

22. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

23. Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

24. Art. 105 alin. (5) din Codul de procedură civilă:

„(5) Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmînează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmînează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmînează în același mod unui alt angajat, considerîndu-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sînt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturînd orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.”

25. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

26. Art. 111 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

27. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

28. Art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„(4) Decizia integrală se întocmește în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și se publică pe pagina web a instanței judecătorești.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, care este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

30. Din actele dosarului cu certitudine rezultă că, la 10 octombrie 2023, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat o decizie, prin care s-a admis apelul declarat de Beloconi Anna, s-a casat hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 12 aprilie 2022 și s-a adoptat o nouă hotărâre.

31. Deși la actele dosarului nu se regăsește dovada comunicării Oxanei Cojocarului a dispozitivului deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și nici a deciziei integrale a instanței de apel, la 08 decembrie 2023, Cojocarul Oxana a depus în adresa Curții Supreme de Justiție cerere de recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a solicitat casarea integrală a deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 12 aprilie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

32. Corespunzător, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, cel târziu la 08 decembrie 2023, Cojocarul Oxana a cunoscut despre emiterea deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și soluția adoptată de către instanța de apel.

33. Mai mult decât atât, Cojocarul Oxana a avut posibilitatea efectivă de a lua cunoștință de decizia motivată a instanței de apel, inclusiv de pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată <https://instante.justice.md/>, care a fost publicată la 17 noiembrie 2023.

34. Ulterior, prin încheierea din 18 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, nu s-a dat curs cererii de recurs depuse de Cojocarul Oxana.

35. Completul de judecată notează că, la 27 decembrie 2023, Cojocaru Oxana a recepționat personal, contrasemnătură, copia încheierii din 18 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție.
36. Însă, Cojocaru Oxana nu a făcut uz de dreptul său de a face cunoștință cu actele dosarului și a se familiariza cu decizia integrală a instanței de apel, care la acel moment era publicată atât pe Portalul Național al Instanțelor de Judecată, cât și anexată la actele dosarului.
37. Ulterior, prin încheierea din 25 ianuarie 2024 a Curții Supreme de Justiție, cererea de recurs depusă de Cojocaru Oxana a fost restituită.
38. Însă, scrisoarea expediată în adresa Oxanei Cojocaru nu a fost recepționată de către destinatar, fiind restituită cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (vol. II, f. d. 69).
39. La 27 ianuarie 2024, Cojocaru Oxana a expediat în adresa Curții Supreme de Justiție cerere de recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, înregistrată la 30 ianuarie 2024 la Curtea Supremă de Justiție, prin care s-a solicitat casarea integrală a deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 12 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.
40. Prin încheierea din 18 martie 2024 a Curții Supreme de Justiție, nu s-a dat curs cererii de recurs depuse de Cojocaru Oxana.
41. Similar, scrisoarea expediată în adresa Oxanei Cojocaru nu a fost recepționată de către destinatar, fiind restituită cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (vol. II, f. d. 120).
42. Iar, prin încheierea din 25 aprilie 2024 a Curții Supreme de Justiție, cererea de recurs depusă de Cojocaru Oxana a fost restituită.
43. La 05 iulie 2024, Cojocaru Oxana a expediat în adresa Curții Supreme de Justiție cerere de recurs împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, înregistrată la 09 iulie 2024 la Curtea Supremă de Justiție, prin care s-a solicitat casarea integrală a deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 12 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.
44. Corespondența expediată în adresa Oxanei Cojocaru de către Curtea Supremă de Justiție nu a fost recepționată de către destinatar, fiind restituită cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (vol. II, f. d. 148).
45. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, deși Cojocaru Oxana nu recepționează corespondența, aceasta cunoaște despre actele emise de către instanțele de judecată și acționează ținându-se cont de actele de procedură emise.

46. Potrivit actelor dosarului, decizia integrală din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată prin poștă terestră participanților la proces la 01 decembrie 2023 (vol. II, f. d. 40). Însă, în lipsa dovezii comunicării acesteia Oxanei Cojocar, Completul urmează să se raporteze la alte repere obiective pentru stabilirea curgerii termenului de 2 luni nominalizat.
47. În acest context, Completul constată că, dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 10 octombrie 2023, iar în conformitate cu dispozițiile art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, decizia integrală a instanței de apel urma a fi întocmită în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei și publicată pe pagina web a instanței judecătorești.
48. Totodată, după cum s-a constatat *supra*, potrivit informației publice disponibile pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești, decizia integrală a Curții de Apel Chișinău a fost publicată la 17 noiembrie 2023.
49. Această normă reflectă un standard de previzibilitate impus tuturor participanților la proces în vederea respectării termenelor de exercitare a căilor de atac. Publicarea hotărârii pe pagina oficială a instanței reprezintă un mijloc accesibil, public și previzibil de informare, care nu poate fi ignorat în mod justificat de către o parte în proces.
50. Din aceste considerente, Cojocar Oxana urma să manifeste diligență de a se interesa cu promptitudine despre întocmirea deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău, fie să facă cunoștință într-un termen rezonabil cu actele dosarului, fie să acceseze Portalul Național al Instanțelor Judecătorești.
51. Or, invocarea faptului că nu i-a fost comunicată decizia integrală a instanței de apel, de fiecare dată când depune cerere de recurs, chiar dacă această circumstanță este veridică, nu poate deriva în exercitarea căii de atac (recurs) peste o perioadă nejustificat de lungă, în circumstanțele speței.
52. Așadar, aplicând principiul *nemo censetur ignorare legem*, conform căruia necunoașterea sau cunoașterea greșită a legii nu exonerează persoanele de obligația de a se conforma legii și, având în vedere publicarea deciziei integrale a Curții de Apel Chișinău la 17 noiembrie 2023, Cojocar Oxana avea posibilitatea și obligația de a face cunoștință cu aceasta, inclusiv în cazul în care nu a recepționat-o prin poștă. Această obligație de diligență derivă direct din principiile de previzibilitate a legii și de responsabilitate procesuală a părților.
53. În aceste condiții, este în afara oricărui dubiu că Oxana Cojocar avea obligația de a se interesa cu promptitudine despre rezultatul ședinței din 10 octombrie 2023, de a urmări redactarea și publicarea deciziei

integrale a instanței de apel și de a o accesa în termen. Pronunțarea dispozitivului în ședință publică și obligația legală de publicare a deciziei în termen de 45 de zile lucrătoare, în ordinea stabilită de art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă, conturează o obligație de diligență clară din partea recurentului.

54. Subsecvent, exercitarea de către Oxana Cojocaru a căii de atac – recursul, a treia oară peste aproape 7 luni (08 decembrie 2023 – 05 iulie 2024) de la data depunerii cererii de recurs pentru prima dată, invocând faptul că nu a recepționat decizia integrală a instanței de apel, nu poate fi reținută de către Curtea Supremă de Justiție pentru a considera recursul ca fiind depus în termen.
55. În pofida prezumției că îi erau cunoscute prevederile art. 389 alin. (4) din Codul de procedură civilă și că decizia integrală a instanței de apel urma a fi întocmită în termen de 45 de zile lucrătoare de la pronunțarea dispozitivului deciziei, Oxana Cojocaru nu a adresat Curții de Apel Chișinău nici o cerere, prin care ar fi solicitat comunicarea deciziei integrale din 10 octombrie 2023 sau de a lua cunoștință cu actele dosarului civil.
56. În aceste condiții, Completul de judecată reține că, recurenta Oxana Cojocaru nu a manifestat diligență procesuală rezonabilă pentru a lua cunoștință cu decizia integrală a instanței de apel într-un termen proxim, deși era previzibil că decizia instanței de apel urma a fi întocmită și publicată, potrivit legii, în termen de 45 de zile lucrătoare calculate de la 10 octombrie 2023. Lipsa oricărei solicitări adresate Curții de Apel Chișinău privind comunicarea deciziei integrale sau accesarea materialelor dosarului, constituie o atitudine pasivă culpabilă, ce nu poate fi pusă pe seama instanței sau invocată ulterior în scopul exercitării unei căi de atac peste termen.
57. Astfel, neglijența sau pasivitatea părții în exercitarea drepturilor procesuale nu poate fi folosită ca fundament pentru eludarea unui termen de decădere stabilit de lege. Or, publicarea deciziei integrale a instanței de apel pe Portalul Național al Instanțelor Judecătorești reprezintă un mijloc accesibil, public și previzibil de informare, care nu poate fi ignorat în mod justificat de către o parte în proces. Iar, în lipsa unor dovezi care să demonstreze un impediment obiectiv în accesarea deciziei publicate sau luarea de cunoștință cu actele dosarului, termenul de 2 luni pentru declararea recursului de către Oxana Cojocaru, în circumstanțele speței, se consideră a fi început cel târziu la data de 08 decembrie 2023, când a fost depusă cererea de recurs împotriva deciziei instanței de apel pentru prima dată.
58. Prin urmare, invocarea necomunicării deciziei integrale a instanței de apel nu poate justifica exercitarea tardivă a căii de atac – recurs, în

contextul în care recurenta avea la dispoziție toate premisele legale și factuale pentru a-și exercita cu diligență drepturile procesuale.

59. Astfel, omiterea efectuării actului de procedură (depunerea recursului) în interiorul termenului legal, se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv al recurteii, care urma să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă la folosirea cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale.
60. Întrucât termenul de recurs are natura unui termen imperativ și peremptoriu, nerespectarea sa atrage sancțiunea inadmisibilității recursului.
61. Completul de judecată subliniază că, termenele procedurale asigură un cadru optim pentru desfășurarea actului de justiție, având rolul de a ordona acțiunile procedurale și de a consolida securitatea raporturilor juridice. Drepturile procesuale ale unei persoane pot fi exercitate doar în limitele stabilite de legiuitor, cu respectarea cerințelor legale, inclusiv a termenelor prevăzute. După expirarea acestor termene, titularul dreptului nu mai poate valorifica respectivul drept în fața instanței.
62. În consecință, prin depunerea cererii de recurs la 05 iulie 2024, recurentul a omis termenul legal de exercitare a căii de atac, deși avea obligația procesuală de a manifesta diligența necesară și de a exercita un rol activ în cadrul prezentului litigiu.
63. Completul de judecată subliniază că, unul dintre principiile fundamentale ale procesului este buna-credință a participanților. Buna credință implică obligația părților de a respecta termenele prevăzute de lege. Termenul de recurs stabilit la art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, ceea ce înseamnă că nerespectarea acestuia duce la pierderea dreptului părții de a mai exercita această cale de atac.
64. Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții la un proces trebuie să joace un rol activ, urmărind cu diligență derularea procedurii și exercitându-și drepturile procedurale cu bună credință. Totodată, imperioase speței sunt și constatările Curții de la Strasbourg, potrivit cărora reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice

nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă.

65. Nerespectarea termenului de recurs este, așadar, rezultatul exclusiv al conduitei procesuale pasive a recurentului, care avea obligația legală de a acționa prompt și cu responsabilitate. Admiterea unui recurs declarat tardiv ar aduce atingere principiului securității raporturilor juridice și ar submina încrederea în actul de justiție.
66. Față de cele expuse și constatând că recursul formulat a fost depus cu depășirea termenului legal prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată va declara inadmisibil recursul depus de către Cojocaru Oxana.
67. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. b), art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de către Cojocaru Oxana împotriva deciziei din 10 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu